

szubnacionális érdekek megjelenítésében betöltött szerepe szinte teljesen elkerüli a kutatók figyelmét. Ez különösen igaz az EP félformális képviselői csoportosulásainak, a közös munkacsoportoknak (intergroupok) a tevékenységére, amelyről teljesen megfélekedtek a területi érdekek uniós érvényesítésével foglalkozó kutatók. Előadásomban arra keresem a választ, hogy a Vidéki, hegyvidéki és távoli területek, valamint intelligens falvak intergroup (RUMRA intergroup), amely a perifériák érdekérvényesítését tűzte zászlajára, milyen szerepet játszhat a vidéki kistélepülések érdekeinek uniós becsatornázásában. Az előadás kiemelten érinti az önkormányzati szereplők és a RUMRA intergroup közötti együttműködési formákat.

Pámer Zoltán (tudományos munkatárs, KRTK Regionális Kutatások Intézete): *Területi kormányzás és területi integráció Baranya megye fejlesztési dokumentumaiban az uniós csatlakozástól napjainkig*

A magyar területfejlesztési politika origójának tekinthető 1996-os területfejlesztési törvény elfogadásakor szervesen illeszkedett az európai területi gondolkodást meghatározó folyamatokba. Az európai területi gondolkodás, a kohéziós politika újabb időszakában megjelenő logika, a területi kohézió és területi integráció kérdése, az új eszközök lenyomata azonban már csak részben, vagy egyáltalán nem jelent meg a szabályozásban. A tanulmány célja, hogy Baranya megye példáján bemutassa a magyar területfejlesztési politika korszakait az uniós csatlakozást megelőző évtől napjainkig, mindezt a helyalapú (place-based) területfejlesztési politikai megközelítés érvényesülésén keresztül. A tanulmány első része áttekintő jelleggel bemutatja a területi kormányzás és a területi kohézió fogalmainak szakirodalmi hététerét, annak jelentőségét az európai integrációs folyamatban, valamint a kohéziós politika szabályozásában, kiemelve a helyalapú szemlélet alkalmazását. A tanulmány második felében, rövid módszertani összefoglalót követően, a Baranya megye esetében meghatározó fejlesztési koncepciók és programok összehasonlító elemzése következik a Fabrizio Barca által vezetett kutatócsoport által kidolgozott jelentésben alkalmazott place-based tipológia alapján. Az alkalmazott kvalitatív elemzés három dimenziója a tervezési folyamatra jellemző dialógus és részvétel; a területi diverzitás és tudás jelenléte a dokumentumokban; illetve a valóságos kapacitással rendelkező területi intézmények megléte. A módszer segítségével kimutathatók a három jól

behatárolható korszak hasonlóságai és különbségei, az egyes kritériumok esetében érzékelhető tendenciák, melyek javaslatok megfogalmazására is lehetőséget adnak.

Horeczki Réka (tudományos munkatárs, KRTK Regionális Kutatások Intézete):
Sikeres települések a periférián

A mindennapi élet során sokakat foglalkoztató téma a periféria élhetetlensége, a negatív demográfiai trendek, a globalizáció kihívásai, amelyben eltűnik a lokalitás unikuma. A vidéki élet szépségei, a „vidéki romantika” helyett a fejlesztési lehetőségek hiánya és az állandósult hátrányos helyzet egyre aggasztóbbá válnak periférikus településeink esetében. Az előadásban arra keresem a választ, hogy Baranya megye települései közül melyik tekinthető sikeresnek? A település vezetői szerint mit jelent ez a siker pontosan?

Hoffmann István (egyetemi tanár, ELTE Állam és Jogtudományi Kar): *„Nem községnek való vidék”? - Fakultatív községi feladatok, különös tekintettel a COVID-19 pandémia időszakára*

Az önként vállalt (fakultatív) önkormányzati feladatokat a közvélemény és részben a szakirodalom is elsősorban a városi önkormányzatok körében elemzi. Jóllehet, általában a községek jóval kisebb saját bevételekkel rendelkeznek, így az Mötv. új finanszírozási rendszerében a fakultatív feladatok első ránézésre „nem községnek való vidék”, azonban mégis a községi önkormányzatok is szélesebb körben élnek ezekkel az eszközökkel. Előadásomban azt vizsgálom meg, hogy milyen módon és a városi feladatellátáshoz képest milyen eltérésekkel alkalmazzák a helyi fejlesztések, a helyi identitás és a helyi közösségépítés eszközeként a községi önkormányzatok a fakultatív feladatokat. Ezt követően, a COVID-19 pandémia első hulláma során végzett, a községi jogalkotásra (is) kiterjedő kutatás alapján bemutatnám, hogy a községek milyen fakultatív feladatnak minősülő eszközöket alkalmaztak a COVID-19 világjárvány, és az ahhoz kötődően kialakuló gazdasági-társadalmi válság helyi kezelésére.

Kiss Márta (tudományos munkatárs, Társadalomtudományi Kutatóközpont): *A helyi önkormányzatok szerepe a gyerekszegénység elleni programok működtetésében és fenntartásában a vidéki térségekben*